

Om det en gang kommer en neste sommer: En magisk-reali

Folkehelseinstituttet har egen musikkjangerkonsulent, Egon Holstad er kulturminister og kirka er på banen: Er det musikkvirkeligheten neste år?

TRAGIKOMEDIE

Av Julie Forchhammer

Går vi ett år tilbake i tid, fortoner situasjonen vi nå befinner oss i som science fiction. Da var den største bekymringen i festivalverdenen størrelsen på Karpes honorarer og hvordan vi skulle bli kvitt alle de der engangsglassene av plass. Åh, det var tider det! På denne dato i 2019, 15. juni altså, stod Madrugada på scenen under Piknik i Parken i Oslo. De spilte «Majesty», og tårene som trillet var så mange og så store at det ble permanente saltflekker på gresset i Sofienbergparken. God stemning.

Når vi skriver 15. juni 2020 er Piknik i Parken for lengst avlyst. Det samme er de fleste andre norske festivaler denne sommeren. Tårene triller nå også – for hele arrangørfeltet hvor folk er permitterte, selskaper går konkurs og artistene har mistet inntektene sine. Dårlig stemning.

Men det er jo alltid trøst å finne i neste år og neste festivalsommer, eller? Hvordan vil stemningen egentlig være om et år fra nå av? Det er umulig å vite. Men én ting er sikkert: Det er verken science eller fiction å spå at musikkverdenen befinner seg et helt annet sted i 2021 enn der vi står nå, uansett hva som skjer. La oss begynne med å anta at det enda ikke har kommet en vaksine for massene som er testet og funnet bra nok for et totalt frislipp av folk og moro. Så tar jeg et eller fem glass vin og skriver videre derfra.

15. juni 2021: På Folkehelseinstituttets (FHI) kontorer ved jernbanestasjonen i Bergen sitter en fyr vi kan kalle Marcus. Før pandemien hadde han et par fulltidsjobber som konsertprodusent, turnéleder, ekspert på håndtering av store folkemengder og hjemmegrilling av kjøtt. Nå har Marcus tatt seg en ekstrajobb for FHI siden det fortsatt er restriksjoner på arrangementer, som for hans del har medført halvert arbeidsmengde og inntekt sammenliknet med 2019.

Akkurat denne juledagen i 2021 er humøret hans delt. I sin andre ekstrajobb for FHI, konsulent for publikumsflyt og smittevern, har han i embetsmedfør nettopp vært på Flesland hvor han fra en gaffeltruck

SÅNN KAN DET GÅ: Kanskje det er slike Micrashell-drakter som blir livemusikkens redning, så vi kan rope og synge og herje, tett i tett i tett.

FESTIVALLIV I KARANTENE

- Etter at livemusikk foran publikum ble lagt på is rundt midten av mars, har hele musikklivet vært preget av det plutselige bortfallet av muligheten til å drive næring.
- Et samlet arrangørfelt er dermed nede for telling. Klubbene taper store penger, mens festivalene må se at årets festivalsommer er kansellert – med unntak av noen få, svært amputerte tilfeller.
- Usikkerheten rundt støtteordninger, virusituasjon og utfordringer med å kombinere smittevern og store ansamlinger, gjør at festivalfeltet knapt vet når (eller om) ting kommer tilbake til det vante.
- I den anledning ba vi festivalveteran Julie Forchhammer (fast Musikkmagasinet-spaltist, tidligere leder av Vinjerock, og med erfaring fra norsk livebransje siden hun begynte som markedssjef på Rockefeller i 1995) om å ta seg et glass vin og se inn i festival-spåkula for neste år.

dumpet en pall med pappvin på pianoet i avgangshallen. Av smittehensyn får ikke lenger tilfeldig forbi passerende spille på pianoet, og derfor måtte det destrueres. Det var et uventet, men tilfredsstillende oppdrag, tenker Marcus, som likevel ikke er fornøyd.

Jobben som HMS-ansvarlig i FHI er nemlig en utakknemlig drittjobb – på nivå med å være turnéleder for Satyricon eller kulturminister. På FHI står HMS for Helse, Musikk og Sjanger. Marcus skal fortelle spillesteder og festivaler hvilke smitte-

vernregler som gjelder for hvert enkelt arrangement. Det gjelder ulike regler for ulike typer musikk og all musikk som kan føre til dansing, drikking, roping, munterhet og spyting blir klassifisert som U (for Utagerende).

Med et nødsrik unngikk Kvelertak U-stemplet ved å bytte ut de elektriske gitarene med akustiske samt å sørge for at alle i publikum vil få utdelt munnbind med art work fra Baroness-vokalist John Baizley. Men den ellers alltid entusiastiske Kvelertak-fansen sliter med å tilpasse

seg sittekonserter og smittevern. Flere har skadet seg etter å ha stagedivet og falt mellom to stoler.

Konserter som blir klassifisert K (Koselig) får de letteste restriksjonene. Et lavmælt, voksent og sittende publikum som hører på en lavmælt, voksen og sittende artist er det nye bransjeidealet. Det er veldig pandemivennlig. Det nye lovlige lydvolümet er satt til 70 desibel, så ingen trenger å rope til hverandre. 70 desibel er kun litt høyere enn en vanlig samtale. Frida Ånnevik har fått seg en uventet ekstraintekt med sine webkurs om «hvordan synge lavmælt med stil», som mer skrikete og utadvendte artister nå strømmer og strømmer til.

Det høyeste antall publikummere er satt til 1000 personer, men med mulighet for å legge til rette for det som i bransjen nå bare blir kalt Kaptein Sabeltann-modellen. Det var sommerens store snakkis i 2020, da Dyreparken i Kristiansand ville omgå smittevernsrestriksjoner ved å dele inn publikum i flere soner på 200

stisk fantasi rundt musikk- og festival-Norge om presis ett år.

2021: alodyssé

Eller kanskje ikke.

FOTO: PRODUCTION.CLUB/MICRASHELL

mennesker i hver.

Tons of Rock prøver seg i år på en Sabeltann-inndeling av 20.000 mennesker. Det vil si tjue avgrensede områder på Ekebergsletta med egne toaletter, skjenking og innslipp for tusen publikummere i hver sone. Arrangørene har vært kreative og delt inn områdene etter ulike kriterier: Avholdsfolk, folk som har hatt korona, folk som ikke har hatt det, vegetarianere og glutenallergikere, de som elsker Volbeat, de som hater Volbeat, trøndere, og egne VIP-billetter for alle disse i tillegg. Ticketmaster-systemet holder på å knele av feilbestillinger og spørsmål om de ulike billetttypene.

Når Musikk-Norge gjør opp status før festivalsommeren 2021 er fakta at bare halvparten av norske konsertsteder og festivaler kom seg gjennom 2020. Trenden med digitale konsserter gikk fort over og sysselsettingen i hele livefeltet ble så lav at folk nå går på omskoloring som lærere og helsepersonell. Mange har flyttet ut på bygda for å minske de månedlige

utgiftene. I en spørreundersøkelse fra Telemarksforskning kom det frem at Leger uten grenser og «drive småbruk» var på topp over hva folk kunne tenke seg å drive på med i stedet for konsertvirksomhet.

Men i takt med at konsertvolumet og omsetningen har minsket, har en annen aktør spist seg inn på musikkfeltet. Vi snakker om et landsomfattende nettverk i besittelse av en rekke ressurser som skapt for den nye virkeligheten: tilgang på egne venues, kunnskap om å fasilitere et sittende publikum og en event-drift ikke avhengig av å skjenke folk fulle. Deres hang til positivitet og åndelighet var dessuten som skapt for de

mørke tidene som ellers preget feltet. Måned for måned bygde de seg opp og 15. juni 2021 står de alene på arrangørtoppen i Norge. Hvem da? Kirka, selvfølgelig.

Etter at Abid Raja slo seg alvorlig i et hallingkaststunt har det vært like mange kulturministre som Bigbang har hatt trommiser.

De enkelte menigheter har også en økonomi og organisasjonsstruktur som gjør dem perfekte til å motta offentlig støtte for å drive kulturvirksomhet. En menighet som driver mer med events enn gud er Brunstad Christian Church. I Melsomvik ved Sandefjord er stemningen særdeles god i dag. Brunstadstiftelsen, driftsselskapet til Smiths Venner som er god for over en milliard feirer dagens kjøp: Auditorium AS, selskapet bak konsertstedene John Dee, Rockefeller og Sentrum Scene. Brunstadstif-

telsen – som fortsatt eier Nord-Europas største konferansesenter Oslofjord Convention Center og en haug med andre fasiliteter i inn- og utland – har det siste halve året kjøpt seg inn og opp i det norske livemarkedet.

Eventselskaper, tekniske leverandører, riggeselskaper, konsertsteder; en etter en har de blitt kjøpt opp for en billig penge. Det hjalp ikke at ansatte og musikere demonstrerte på Arbeidersamfunnets Plass utenfor Sentrum Scene med paroler hvor det sto «Smiths Uvenner». Oppkjøpet er et faktum. I nøden spiser fanden fluer.

I et øvingslokale i Oslo sitter Arif med Maja Ratkje og jobber på et bestillingsverk til Ultimafestivalen. Arifs støtteapparat Nora Collective kom fort opp med en plan for å motvirke de synkende konsertinntektene fra artistene de jobber med. De satte i gang et målrettet fremstøt mot festivaler og musikksjangre med såpass mye offentlig støtte at koronaen ikke tok knekken på dem. Siden *urban* ikke lenger brukes om musikksjanger har det norske hiphopmiljøet slått seg sammen med samtidsmusikken. Det er grunnen til at Arif og Ratkje nå samarbeider på oppdrag fra Ultima. På den måten skaffer hiphoperne seg betalte oppdrag og samtidsmusikken seg et større publikum.

Et annet sted i byen sitter Unge Ferrari og samtidskomponisten Kristine Tjøgersen og jobber på et verk om Vazelina Bilopphøggers, fremført på sju gamle biler, tre surfebrett og en traktor med henger. Sammen med Torgny Amdam er Musti fra Tøyen denne uka på skoleturné. På programmet har de et verk kalt «Gro Harlem Brundtland, WHO og dekonstruksjonen av den norske arbeiderbevegelse». Mens i Bergen er Aurora og Sigrid på vei til et møte med Festsplillene som har hyret dem inn for å lage bestillingsverk til 2022-Festsplillene. De internasjonale reiserestriksjonene har minsket også deres turnévirksomhet, og nå jobber de i stedet så mye de kan med prosjekter i Bergen.

På Giske på Sunnmøre er stemningen god. En av de bransjeaktørene som faktisk har klart seg gjennom pandemien er Momentum. Selskapet ble etablert i 2008 av søskenbarnflokkene Ante Giskeødegård, Lars Giskeødegård, Geir Giskestaur, Synnøve Giskebrautlibrauta, Store-P Giskeiteigen, Susanne Giske, Margaret Giskegerde og Terje Giskeerstad. De har vært driftige og startet festivaler og musikkstudio og eventhall og spillested og alt mulig.

Det siste året har de vært så skamløst nytenkende at musikkbransjen i hele Europa ser mot den lille øya utenfor Ålesund. For det første fikk de erklært Giske som en av tre karantenesoner i Europa, hvor amerikanske artister kan tilbringe de 14 dagene som kreves før de kan turnere i EU og EØS (med unntak av Sverige som fortsatt har turnéforbud). Så fikk de bygget et hotell på rekordtid på Giske for å huse alle artistene. Og selvfølgelig klarte de å få til en direkte flyrute mellom New York og flyplassen på naboøya. Mens artistene er i karantene, kan de spille inn nye låter i Ocean Sound-studioet eller spille på arrangementene i eventhallen som ligger vegg i vegg med hotellet. Momentiums sponsorer er ekstatistiske og kjører på med firmaevents som aldri før.

FEELING I FJØRA: Når man skriver 2021 på Giske, ser fremtiden lys ut for gutta i Momentum. Også for Ocean Sound-studioet, som skues bak i bildet. FOTO: BJØRN VATNE

Denne dagen jubler Momentum over at samarbeidet med det nederlandske firmaet Lely bærer frukter. Lely som til daglig produserer melkeroboter for kyr i automatiserte fjøs har laget en versjon som kan brukes på mennesker på festival. Ved hjelp av en RFID-chip kan roboten måle både promille og kroppstemperatur. Har du for høy promille eller temperatur går alarmen. Roboten kan også tappe øl og ta imot betaling. Det er fortsatt et problem med å få målt korrekt temperatur på svettende kvinner i overgangsalderen, men det jobbes iherdig for å finne en løsning på det.

På Dagsnytt 18 denne dagen, 15. juni 2021, sitter ei statssekretær fra Kulturdepartementet og ei professor i kultur fra BI i en opphetet diskusjon. Kulturministeren ble i utgangspunktet spurt om å stille i debatten, men siden Egon Holstad ved et uheld ble kulturminister i mars har departementet prøvd å begrense hans offentlige opptredener mest mulig.

Etter at Abid Raja slo seg alvorlig i et hallingkaststunt på besøk hos dansekompaniet FRIKAR høsten 2020 har regjeringen hatt like mange kulturministre som Bigbang har hatt trommiser. Alexandra Archetti Stølen fra Oslo World var kulturminister i fire uker, men mistet jobben på grunn av for høyt ambisjonsnivå. Det går rykter om at Egon Holstads utnevning kom etter at Unge Høyre prøvde å finne en motvekt til kirkas fremtøgt i musikkbransjen. «Hvem er det mest ugudelige menneske i Kultur-Norge – gjerne fra distriktet», spurte noen på en fredagspils. «EGON HOLSTAD» ropte alle rundt bordet i kor. Og sånn ble det, mot Erna Solbergs vilje. Og ikke minst Egon selv. Han sa ja etter for mange Fernet og et tapt veddemål på hans ølhull i hovedstaden, Last Train.

Tilbake på Marienlyst, i Dagsnytt 18-studio, mener professoren at virkemiddelapparatet, de som deler ut offentlige penger, kan takke seg selv for at konsertbransjen ligger i ruiner etter at koronaen kom. Det er en hovedvekt av jazz, folkemusikk, klassisk, festspill og samtidsmu-

sikkaktører blant dem som fortsatt er i aktivitet, alle sammen sjangre som har hatt en høy støtteandel av offentlige penger, både fra kommune, fylke og stat. Populærmusikkens fotsoldater derimot, de ligger sårede igjen på slagmarken.

Statssekretæren svetter og prøver å forklare hvorfor store medieselskaper med internasjonale eiere kan få millioner i støtte fra Norsk filminstitut, mens konsertbransjen er det eneste kulturfeltet hvor man mister støtte hvis det tas ut utbytte, tjenes for mye penger eller eierstrukturene er for kommersielle. «Dere har lært opp et helt kulturfelt til å ikke ha penger på bok, og dermed gjøre bransjen enda mer sårbar for en krise slik vi står oppe i nå», sier professoren. Og avslutter diskusjonen med: «Synes du ikke at det er et paradoks at både politikere og offentlige kulturarbeidere har snakket så ivrig om 'kultur som næring'»

når det de har gjort i årevis er å bygge ned konsertarrangørenes evne og lyst til å jobbe med kultur som, ja nettopp, næring?»

Statssekretæren går ut fra radiostudioet, tar med seg en neve med Twist og rusler ned mot sentrum i sommervarmen. Hun må plukke opp kulturministeren som slukker sine sorger på Last Train og dra ham med på en slottsmiddag med den svenske kongefamilien. Nå skal det feires at grensene til Sverige endelig er fullt åpnet igjen. «Kanskje kommer Hellcopters ...», lyver hun til Egon mens de tusler opp mot Slottet sammen.

Øg ja: Det må også nevnes at Folkehelseinstituttet prøver å redde de siste stumpene av den allerede truede yrkesgruppen «musikkjournalister». Denne dagen på Morgenlyst forteller helseminister Espen Rostrup Nakstad om hvordan norske musikkjournalister utviklet en rekke mangelsykdommer og depresjoner høsten 2020 fordi «de i mangel av festivaler den sommeren ikke fikk det dagslyset de trengte så sårt». Det er spesielt rakitt, engelsk syk, som har blusset opp. Fritt Ord lanserer i den anledning et eget stipend der norske kulturkritikere kan søke om vitaminer og lysbehandling. Fremtiden ser lys ut.

musikk@klassekampen.no

Festivalåret 2021, sett fra

Roskildes talskvinne Christina Bilde ser muligheter og tenker tilpassning.

ROSKILDE 2021

Hva er den største trusselen med tanke på Roskilde neste år?

– Vi tenker ikke på noen eventuelle trusler, for det er så mye med korona som forandrer seg så fort hele tida. Men vi har jo lært noe – vi har blant annet lært å opptre på en annen måte. Og dette vil påvirke oss. Ikke som en trussel, men som en faktisk forandring, fordi vi nå er bevisst på dette med hygiene og fysisk nærhet til andre. Samtidig er jo dette en global situasjon som påvirker oss – både hva gjelder internasjonale gjester, musikere og andre samarbeidspartnere. Vi har jo tilreisende fra hele verden. Hvordan vil folk kunne reise? Jeg vet ikke. Men jeg tenker ikke på det som en trussel, mer som noe vi må se på, og så må vi tilpasse oss.

En fersk amerikansk undersøkelse viser at amerikanere flest ikke vil dra på konsert eller festival før det finnes en vaksine. Vet du noe om situasjonen for deres publikum, både det danske og det internasjonale?

– Jeg har ikke hørt om en liknende dansk undersøkelse, men vi er jo – som dere i Norge – en helt annen situasjon enn USA. Virusets har ikke spredd seg på samme måte, pluss at vi har et helsevesen som fungerer.

Egentlig har vi vel klart oss godt. Og når vi ser på responsen til publikum, så har den definitivt vært optimistisk. Roskilde 2021 er allerede utsolgt, som tyder på at folk ikke er spesielt bekymra. Og når det gjelder vårt internasjonale publikum, så utgjør det en mindre andel enn tidligere. For 10–15 år siden, før finanskrisa, var halvparten av våre besøkende fra utlandet, mens nå

Hos Le Guess Who? er fokus på å være klar til 2021-festivalen, sier PR-sjef Barry Spooren.

LE GUESS WHO? 2021

Når dere allerede et halvt år før årets Le Guess Who? utsatte festivalen til neste år, var det av hensyn til kontraktene med de forskjellige scenene, artistene eller underleverandørene?

– Avgjørelsen skyldtes alt dette. Våren er så utrolig sentral for oss, spesielt når det gjelder booking, og vi begynte å se at andre arrangementer ble flyttet på, utsatt og avlyst. I Utrecht er byens scener og klubber veldig usikre på hva de kommer til å få gjort i 2020 – og om de i det hele tatt åpner i løpet av året. En annen usikkerhet handler om billettsalg. Halvparten av dem som kjøper våre festivalpass kommer fra andre steder enn Nederland, og vi lurte på om disse i det hele tatt kan reise til Utrecht i 2020. Med dette bakteppet hadde vi to alternativer: Skal vi fortsette med forberedelsene, som også innebærer begynnende

kostnader på produksjon og utgifter til PR og programmering, parallelt med den overhengende faren for at festivalen likevel blir avlyst/utsatt når november kommer? Eller skal vi like godt avlyse nå, og begrense kostnadene for inneværende år sånn at vi kommer gjennom dette med en fungerende organisasjon klar til 2021-festivalen? For alle involverte var sistnevnte alternativ det klart mest fornuftige.

Dersom ting går i riktig retning og festivaldrift igjen blir mulig, er det bare å fortsette i samme spor neste år eller er det kontrakter og samarbeider som må reforhandles?

– En rekke av partner-samarbeidene går langt tilbake i tid. Disse har alltid vist stor vilje til å støtte oss, så jeg ser egentlig ikke for meg at det blir behov for reforhandlinger. Når det gjelder offentlig støtte, hovedsakelig via byen og regionen Utrecht og det nederlandske fondet for utøvende kunst, er vi fortsatt ikke helt i mål. Men det skyldes at vi akkurat rundt nedstengingen sendte inn vår nye plan for finansiering for perioden 2021–24. Den søknaden får vi først svar på om noen uker.

Hvordan forholder publikum seg til en festival som ikke finner

Et stort spørsmål er hva som skjer med den internasjonale andelen av artister og publikum.

Barry Spooren

danske Roskilde og nederlandske Le Guess Who?

FOTO: SARA JOHANNESEN/SCANPIX

dominerer danskene i større grad, sammen med nordmennene. Faktisk er det nå bare 12 prosent av publikum som er tilreisende fra utenfor Danmarks grenser.

Er det en smal sak å overføre årets festival til neste år, eller føles det mer som å starte på nytt, med nye artistavtaler, nye sponsoravtaler og så videre?

– Våre samarbeidspartnere, vi kaller dem ikke sponsorer, er med på laget for mye lenger enn ett år av gangen. Etter at vi måtte avlyse årets Roskilde, hadde vi en dialog med alle sammen om hvordan vi kunne fortsette på en meningsfull måte. Og nå har vi klart å legge det fundamentet vi trenger for 2021, slik at det er lett å plukke opp tråden når vi trenger det, også med tanke på frivillige. Årets

ROSKILDE FESTIVAL

- Tre mil vest for København arrangeres en av Europas største og mest tradisjonsrike festivaler, som i juli skulle gå av stabelen for 50. gang.
- 6. april ble årets utgave avlyst, men 80 000 festivalpass til neste års musikkfest er allerede utsolgt, blant annet fordi 85 prosent av årets deltakere overførte billetten til 2021.

Roskilde skulle jo være vår femtjendte festival – en jubileumsfestival – så noe av det må videreføres, samtidig som vi ikke vil at 2021 skal være en kopi av 2020. Vi legger vår stolthet i å være progressive, og i å tenke nytt.

Dere nyter en unik posisjon som en av Europas festivalgiganter, en posisjon som neppe rokkes ved av ett års pause, men hva hvis det blir to års pause?

– Hehe. Det der er både stressende og inspirerende for oss. Men vår ambisjon er uansett å gjøre Roskilde til mer enn «bare» en festival. Vi vil være til stede året rundt, som en plattform for ungdomskultur og fremadstormende talent, for frivillige og for nyskaping – og nå er det jo enda mer relevant å tenke i de baner. Vi er alltid ute etter å fornye oss, og hvis det er noe krisa bidrar til, så er det jo nettopp det. Som et eksempel,

har vi lånt ut utstyr og påtatt oss rollen som rådgivere, både overfor København som by, skoler, barnehager og ikke minst dyrehagen. Vi har gitt tilpasningsråd fordi vi sitter på spesialkompetanse, opparbeidet av mange år med å sette opp en middels stor by for en årlig åttedagers event.

Hva tror du om Roskilde neste år, musikkscenen for øvrig og andre festivaler? Når vil vi være tilbake som normalt, og hva vil vi være normalt?

– Nettopp. Vil normalt være normalt? Som nevnt i starten, så er dette en situasjon der vi alle må lære noe nytt,

FOTO: LASSE MORTENSEN

«» Vi legger vår stolthet i å være progressive, og i å tenke nytt.

Christina Bilde

og det vil selvsagt ha masse å si for oss. Roskilde er et speilbilde av sine omgivelser, så vi vil jo rett og slett måtte vente og se: Hva slags tema blir hygiene? Vil publikum sove like tett på hverandre som de pleide? Vil vi stå like tett på hverandre som tidligere? Tidene forandrer seg, og kanskje folk forandrer seg, og kanskje folk forandrer seg og seg. Men vi ser jo allerede en sterk menneskelig trang til å samles.

Når vi stengte ned samfunnet, følte det som om vi aldri skulle gå ut igjen. Men sånn er det ikke lenger. Vi mennesker higer etter å være sammen. Det er trang i oss alle. Og nettopp feiringen av samhold – det er det festivaler handler om.

eirikb@klassekampen.no

FOTO: TESS JANSEN/LE GUESS WHO?

sted, men som er utsatt ett år?

– I denne vanskelige og spesielle situasjonen har både publikum og artister vist stor forståelse for kvalitene vi har vært gjennom. Mange besøkende har allerede sagt at de vil beholde billetten til neste år og det er mange av årets bookedde artister som har bekreftet at de stiller i 2021. Men et stort spørsmål er hva som skjer med den internasjonale andelen av artister og publikum. I fjor hadde vi besøkende fra 61 land, og sånn blir

det kanskje ikke i fortsettelsen. Reising i seg selv kan bli vanskeligere, ikke minst det å krysse landegrenser. Publikum er kanskje ikke like klar for å reise på festival i utlandet. Denne usikkerheten preger også artistene. En stor del av vårt program består av musikere fra ikke-vestlige land, og allerede før korona var det utfordringer knyttet til arbeids- og innreisetilatelset, slike ting. I framtida kan jo slikt bli enda mer styrete.

Hva er den største trusselen for Le Guess Who? i 2021?

– Det er veldig tidlig å skulle vurdere sånt ... Men utgangspunktet mitt er at jeg egentlig ikke ser noen trusler – bortsett fra usikkerheten rundt det som handler om internasjonal deltakelse. Så er det en interessant utfordring knyttet til profil. Vi jobber hardt for å få til en booking som er fremoverlent og «urgent», som igjen betyr at vi booker relativt seint. Spørsmålet blir da, når vi nå må jobbe og booke

LE GUESS WHO?

- Festival i Utrecht, Nederland, arrangeres andre helg i november.
- På en rekke scener rundt om i byen presenteres 150 konserter, der mye av programmeringen er gjort av utvalgte musiker-kuratorer (som selv spiller på festivalen).
- 19. mai ble det som i år skulle være den fjortende utgaven utsatt til november neste år.

mer langsiktig enn ellers: Hvordan klare å få på plass et 2021-program som reflekterer samtiden og oppleves aktuelt?

Når vil de mange store festivalene verden over være tilbake til det normale?

– Om du med normal mener at alt returnerer til situasjonen før korona, tror jeg vel svaret er at vi nok aldri kommer dit igjen. Det er helt uunnngåelig at forandringer vil tvinge seg fram. Som ikke nødvendigvis er en dårlig ting. Utfordringen er hvordan vi kan tilpasse oss denne nye situasjonen og hvordan ligge i forkant. Det som kanskje bekymrer oss mest er alle de mindre aktørene i feltet: frilansere, sesongarbeidere og små foretak, enten de er på utøver- eller organisasjonssiden. Som festival er vårt mål å sikre «representasjon av de underrepresenterte», og det er nettopp de mindre og underrepresenterte som er mest sårbare i krisetider. Derfor er det nå av absolutt største viktighet at vi forlenger samarbeidene med alle disse, at det er dem vi fortsetter å løfte.

olavo@klassekampen.no